

Evidenčný list pamätihodnosti mesta

RUZ-2-3

Mesto: Bratislava

Mestská časť: Bratislava – Ružinov

Adresa:

Adresa popisom:

Typ pamätihodnosti: kategória 2 – nehmotná

Názov pamätihodnosti: pôvodný názov Trnávky -Dornkappeln

Foto:

mapa Bratislavy z roku 1940

Popis: Súčasnú územie bratislavskej časti **Trnávka** malo pôvodný názov Torrnkapel (od roku 1655) a **Dornkappel** s viacerými obmenami od roku 1685 do roku 1945. Pôvodne ho tvorili polia, lúky, pasienky s celkovou plochou vyše 1300 hektárov. Bola tu aj známa Kuchajda (neskôr vojenské cvičisko) s močiarom (dnešné jazero Kuchajda). Prvé osídlenie tohoto územia nastalo od roku 1869 a prvým bytom bol služobný byt kočiša na majeri Güllov dvor (terajší Jurajov dvor). Dornkappel sa začal vlastne budovať v cípe medzi majerom Güllov dvor a Hecklerovou tehelňou (vznikla v roku 1872).. Medzi prvými osadníkmi boli majerníci a tehliari. Výstavba štvrte Dornkappel pokračovala až v roku 1918 a masovejšia až od roku 1924. **Názov Dornkappel vznikol z nemeckých slov Dorn (trň) a Kappel (kaplnka)**. Kaplnka so zvonnicou stála pri tehelni, dodnes má ulica na danom mieste názov Pri zvonici.

V období hospodárskej krízy v rokoch 1923 - 1929 sa prisťahovalo na Dornkappel veľa občanov, ktorí opustili svoje rodné obce najmä na Považí a na Žitnom ostrove, kde nenašli prácu a ani nedostali poľnohospodársku pôdu v rámci pozemkovej reformy. Túžili po meste, v ktorom bolo viac pracovných príležitostí a možnosť lepšieho života ako doma. V Bratislave však bola veľká bytová kríza. Mesto im začalo pridelať lacnejšie parcely na stavbu domčekov v Dornkappel. V tejto mestskej štvrti nebolo možné ubytovať prisťahovalcov, lebo tu stálo len niekoľko drevených búd z odpadových dosák a kolov, z debien od cukru, so stenami oblepenými papierom, prípadne terovým papierom a pokrytých odpadmi z plechov. Provizorných bytov bolo do roku 1922 len 10 vlhkých pivničných vo „frontových“ domoch v radovej výstavbe, v ktorých žilo viac ako 60 obyvateľov.

Literatúra a pramene:

1. Kovačevičová, S.: K etnografickej charakteristike ľudových štvrtí Bratislavy v minulosti (In: Slovenský národopis 1, 1985)
2. mapa Bratislavy z r. 1940 –originál v AMB Bratislava (kópia - archív MÚOP)
3. Bratislavské noviny – cyklus článkov o Trnávke od autorky Viery Hupkovej-Houškovej www.bratislavskenoviny.sk/.../ako-vzniklo-predmestie-dornkappel.html?

Evidenčný list vyhotovila : PhDr. Jana Hamšíková, MÚOP

Dátum: apríl 2010